

ตราประจำโรงเรียน เป็นรูปเด็กถือรวงข้าว

ความหมายของตราประจำโรงเรียน

**รวงข้าว หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง ที่เจริญเติบโตขึ้นจากการอบรม
สั่งสอน ให้เป็นเมล็ดพันธุ์แห่งความดีงามที่สามารถแผ่ขยายออกไปสู่ผู้
อื่น**

เด็ก หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการสมวัย

วงกลม หมายถึง ความกลมเกลียวเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกัน

สีสัญลักษณ์ตราโรงเรียน มีความหมายดังนี้

สีน้ำเงิน หมายถึง ความเข้มแข็ง

สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์

สีเขียว หมายถึง ความเจริญงอกงาม ความสดใส สดชื่น

โรงเรียนอนุบาลพอเพียง

ปรัชญา

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาเด็กอายุ 3 - 4 ปี โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ภายใต้อุณหภูมิของความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบททางสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น ด้วยความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน สังคม เพื่อ สร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

วิสัยทัศน์

โรงเรียนอนุบาลพอเพียงมุ่งพัฒนาให้เด็กทุกคนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้ได้รับการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ด้วยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาเด็ก

ภารกิจ/พันธกิจ

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการให้ครอบคลุมเด็กทุกคน
2. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ครอบครัว ชุมชน สังคม

เป้าหมาย

1. สร้างทักษะชีวิต เด็กสามารถรับผิดชอบตนเองในการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันของตนเองทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนเพื่อปลูกฝังลักษณะที่ดี
2. สร้างศักยภาพรายบุคคล โดยเน้นให้เด็กลงมือกระทำ เพื่อเรียนรู้ขั้นตอนการทำงาน ควบคุมจัดการตัวเองในการทำงานจนสำเร็จ ลุล่วง
3. สร้างและพัฒนาวุฒิภาวะภายในเป็นรายบุคคล โดยให้เด็กได้รับการช่วยเหลือให้สามารถควบคุมตนเองและสถานการณ์ได้ตามวัย
4. ผู้ปกครองและชุมชน รับทราบถึงการเรียนรู้ และประสบการณ์ที่เด็กได้รับ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

จุดหมาย

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยแข็งแรงและมีสุขนิสัยที่ดี
2. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่
ดีงาม

3. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 - 4 ปี กำหนด มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน 12 มาตรฐาน ประกอบด้วย

1. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมใน

ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตารางมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิด บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ กิจกรรมและประเมินพัฒนาการเด็ก โดยมีรายละเอียดของมาตรฐาน มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3-4 ปี
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	12.1. ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ
	1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ
	12.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา
	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา

1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	1.3.1 เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ
--	--

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3-4 ปี
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	2.1.1 เดินตามแนวที่กำหนดได้
	2.1.2 กระโดดสองขา ขึ้นลงอยู่กับที่ได้
	2.1.3 วิ่งแล้วหยุดได้
	2.1.4 รับลูกบอล โดยใช้มือและลำตัวช่วย
2.2 ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษจากกันได้โดยใช้มือเดียว
	2.2.2 เขียนรูปวงกลมตามแบบได้
	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ ซม.ได้

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3-4 ปี
3.1 แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออก
	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานตนเอง

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3-4 ปี
4.1 สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ
	4.1.2 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
	4.1.3 สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลงจังหวะและ ดนตรี

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3-4 ปี
5.1 ซื่อสัตย์ สุจริต	5.1.1 บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น
5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
	5.2.2 แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ

5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น
5.4 มีความรับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3-4 ปี
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	6.1.1 แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ
	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเอง
	6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ
6.2 มีวินัยในตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ
	6.2.2 เข้าแถวतालำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
6.3 ประหยัดและพอเพียง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3-4 ปี
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	7.1.1 มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ

	7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ
	7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ
	7.2.3 หยุดเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3-4 ปี
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	8.2.1 เล่นร่วมกับเพื่อน
	8.2.2 ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	8.3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ
	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ
	8.3.3 อมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3-4 ปี
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง
	9.1.2 เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	9.2.1 อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตน
	9.2.2

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3-4 ปี
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	10.1.1 บอกลักษณะของสิ่งของต่างๆจากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส
	10.1.2 จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การงานเพียงลักษณะเดียว
	10.1.3 คัดแยกสิ่งต่างๆตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน
	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	10.2.1 ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ

	10.2.2 คาดเดา หรือ คาดคะเนสิ่ง ที่อาจเกิดขึ้น
10.3 มีความสามารถในการคิด แก้ปัญหาและตัดสินใจ	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ
	10.3.2 แก้ปัญหาโดยลองผิดลอง ถูก

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3-4 ปี
11.1 เล่น/ทำงานศิลปะตาม จินตนาการและความคิด สร้างสรรค์	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อ สื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อ สื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการ แสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3-4 ปี
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	12.1.1 สนใจฟังหรืออ่านหนังสือ ด้วยตนเอง
	12.2.2 กระตือรือร้นในการเข้า ร่วมกิจกรรม
12.2 มีความสามารถในการ แสวงหาความรู้	12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อ สงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ

	12.2.2 เชื่อมโยงคำถา “อะไร” ใน การค้นหาคำตอบ
--	---

โครงสร้างของหลักสูตร

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฏิบัติ ในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาจึงกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	
ช่วงอายุ	อายุ 3 – 4 ปี

	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
สาระการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> v ด้านร่างกาย v ด้านอารมณ์และจิตใจ v ด้านสังคม v ด้านสติปัญญา 	<ul style="list-style-type: none"> v เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก v เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก v ธรรมชาติรอบตัว v สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก
ระยะเวลาเรียน	2 ภาคเรียน : 1 ปีการศึกษา โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 180 : 1 ปีการศึกษา	

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 – 4 ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชาโดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ดังนี้

1. หลักการจัดประสบการณ์

1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้หลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุลและต่อเนื่อง

1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และ

เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

1.5 ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2. แนวทางการจัดประสบการณ์

2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสบการณ์สัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

2.3 จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรมทักษะ และสาระการเรียนรู้

2.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด โดยครูหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

2.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือ ในลักษณะต่างๆกัน

2.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

2.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่ดีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

2.9 จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและ

การเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็ก และการวิจัยในชั้นเรียน

2.10 จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อแหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

3. การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3 – 4 ปีบริบูรณ์ สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบเป็นการช่วยให้ครูผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้

การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

3.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

1. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ในแต่ละวันแต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย 3 ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ 8 นาที

วัย 4 ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ 12 นาที

2. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

3. กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือก ตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่น กลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที

4. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและครูผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับ กิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

3.2 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและ สภาพชุมชน ที่สำคัญครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

3.2.1 การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว ความยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ และ จังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็ก ได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหว ร่างกายตามจังหวะดนตรี

3.2.2 การพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรง ของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือการประสานสัมพันธ์ระหว่าง กล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่วและประสาน สัมพันธ์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม และใช้อุปกรณ์

ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

3.2.3 การพัฒนาการอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม

จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและ ศาสนาที่นับถือ โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่น ให้เด็กได้มีโอกาส ตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการได้ฝึกปฏิบัติโดย สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

3.2.4 การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัย

ที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันมีนิสัยรักการทำงาน ระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น โดยรวมทั้งระมัดระวัง อันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่าง สม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความ สะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อ ตกลงของความร่วมมือ เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

3.2.5 การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถ

ในการคิดแก้ปัญหาความ คิตรวบยอดทางคณิตศาสตร์ และคิดเชิง เหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้ สนทนา อภิปรายและเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และรายบุคคล

3.2.6 การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมี ประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

3.2.7 การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความสำคัญต่อเด็ก เนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็นประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าจึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็ก

การจัดสภาพแวดล้อม

การเรียนรู้ของเด็ก ถ้าเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีการสนับสนุนอำนวยความสะดวกจากผู้ใหญ่ ภายใต้บรรยากาศที่มีความสุข ไม่เคร่งเครียดด้วยกฎระเบียบที่เคร่งครัดหรือยากต่อการปฏิบัติ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้จึงจัดแบ่งเป็น ๓ ด้าน

การจัดการสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ

เป็นการจัดสภาพแวดล้อมตามแนวคิดเรื่องการตอบสนองความต้องการพื้นฐานและการเรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมการจัดการ จึงมีเป้าหมายให้เด็กอยู่ร่วมกันอย่างมีสุขอนามัยที่ดีมีพื้นที่ในการตอบสนองการทำกิจกรรมต่างๆอย่างคล่องตัวและตอบสนองการทำกิจกรรมที่หลากหลาย

การจัดสภาพแวดล้อมคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความสะอาด ความปลอดภัย
- 2 ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
3. ความสะดวกที่จะทำให้รู้สึกคล่องตัว สดใส กระฉับกระเฉง
4. ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
- 5ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อและเครื่องเล่น
6. บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่าง ๆ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของเด็กเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข โดยคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. การจัดวางวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ควรจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้เด็กสามารถใช้หรือทำกิจกรรมได้สะดวกด้วยตนเอง

2 วัสดุ อุปกรณ์สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ควรให้มีขนาดเหมาะสมกับเด็ก

3. การจัดพื้นที่ในห้องเรียนควรจัดให้เหมาะสม เลือกที่ตั้งครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่างๆและมุม ประสบการณ์ โดยคำนึงถึงทิศทางลม แสงสว่างเพียงพอต่อการทำกิจกรรม ไม่มีแสงแดดส่องรบกวนสายตา เด็กขณะปฏิบัติการ ทุกจุดของห้องควรให้มองเห็นได้โดยรอบ

4. สภาพแวดล้อมในห้องปลอดภัยจากสัตว์ แมลง พืช และสารเคมี ที่มีพิษ ครุภัณฑ์ โต๊ะ เก้าอี้ ไม่ควรเป็นมุมแหลมที่เป็นอันตราย

5 การ แบ่งพื้นที่ในห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมมีดังนี้

5.1 พื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กและผู้สอน

1. ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจะทำเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน

2 ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก อาจจัดทำ เป็นกล่องหรือจะใส่แฟ้มรายบุคคล

3.ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องครบตามจำนวนเด็ก

4. ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของใช้ส่วนตัวผู้สอน

5. ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

5.2 พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหว ควรกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือ กลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ จากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่ง โดยไม่รบกวนผู้อื่น

5.3 พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน ต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอ

การจัดมุมเล่นต่างๆผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย ๓ -๕ มุม ขึ้นอยู่กับพื้นที่และขนาดของห้อง

2 มีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นตามมุม ตามหน่วยการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้และตามความสนใจ

3. จัดให้มีสื่อและผลงานที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้ว จัดวางอยู่ในมุมเล่น

4. เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น เพื่อจูงใจให้เด็ก
รู้สึกเป็นเจ้าของ

5 สร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างวินัยเชิงบวกให้กับ
เด็ก

6. การจัดแสดงผลงานและการเก็บของ ควรคำนึงถึง

- จัดให้มีที่แสดงผลงานเสนอภาพวาด งานเขียนนิสหรืองานปั้น
- จัดที่แสดงผลงานให้น่าสนใจและสดชื่น
- ให้เด็กเห็นของแปลกๆใหม่ๆที่เด็กไม่เคยเห็น
- ส่งเสริมให้เด็กๆ รู้จักเลือกสรรว่าจะทำอะไร จัดแสดงอะไร
- กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น

ตัวอย่างมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ ที่ควรจัดมีดังนี้

มุมบล็อก

เป็นมุมที่จัดเก็บบล็อกไม้ต้นที่มีขนาดและรูปทรงต่างๆกัน เด็ก
สามารถนำมาเล่นต่อประกอบกันเป็นสิ่งต่างๆตามจินตนาการ ความคิด
สร้างสรรค์ของตนเอง

แนวทางการจัด

มุมบล็อกเป็นมุมที่ควรจัดให้อยู่ห่างจากมุมที่ต้องการความสงบ
เช่น มุมหนังสือ เพราะเสี่ยงจากการเล่นก่อบล็อก อาจรบกวนสมาธิ
เด็กที่อยู่ในมุมหนังสือได้ และควรอยู่ห่างจากทางเดินผ่านหรือทางเข้า
ออกของห้องเพื่อไม่ให้กีดขวางทางเดินหรือเกิดอันตรายจากการเดิน
สะดุดไม้บล็อก

การจัดเก็บไม้บล็อก ควรจัดวางไว้ในระดับที่เด็กสามารถหยิบมา
เล่น หรือนำเก็บด้วยตนเองได้อย่างสะดวก ปลอดภัย และควรฝึกให้
เด็กหัดจัดเก็บเป็นหมวดหมู่เพื่อความเป็นระเบียบและสะดวกต่อการ

หยิบใช้และเก็บคืน โดยทำภาพสัญลักษณ์ รูปร่างของไม้บล็อกติดไว้ที่ช่องจัดเก็บ

มุมหนังสือ

ในห้องเรียนควรมีบริเวณที่เงียบ สำหรับให้เด็กได้ดูรูปภาพ อ่านหนังสือนิทาน ฟังนิทาน ผู้สอนควรจัดมุมหนังสือให้เด็กได้คุ้นเคยกับตัวหนังสือ และทำกิจกรรมตามลำพังหรือเป็นกลุ่มเล็กๆ

แนวทางการจัด

มุมหนังสือ เป็นมุมที่ต้องการความสงบควรจัดห่างจากมุมที่มีเสียง เช่น มุมบล็อก มุมบทบาทสมมติ แบะควรจัดบรรยากาศจูงใจให้เด็กได้เข้าไปใช้เกิดความรักและทนนอมหนังสือและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน มีจำนวนหนังสือเพียงพอกับเด็กและเหมาะสมกับวัยของเด็ก ควรมีการเปลี่ยนหนังสือ ทุกสัปดาห์ และเลือกหนังสือที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กด้วย

มุมบทบาทสมมติ

มุมบทบาทสมมติ เป็นมุมที่จัดขึ้นเพื่อให้เด็กมีโอกาสได้นำเอาประสบการณ์ที่ได้รับจากบ้านหรือชุมชนมาเล่นแสดงบทบาทสมมติ เลียนแบบบุคคลต่างๆตามจินตนาการของตน เช่น เป็นพ่อแม่ในมุมบ้าน เป็นหมอในมุมหมอ เป็นพ่อค้าแม่ค้าในมุมร้านค้า การเล่นดังกล่าวเป็นการปลูกฝังความสำนึกถึงบทบาททางสังคมที่เด็กได้พบเห็นในชีวิตจริง

แนวทางการจัด

มุมบทบาทสมมตินี้ ควรอยู่ใกล้มุมบล็อกและอาจจัดให้เป็นสถานที่ต่างๆ นอกเหนือจากการจัดเป็นบ้าน โดยสังเกตการเล่นและความสนใจของเด็กกว่ามีการเปลี่ยนแปลงบทบาทการเล่นจากบทบาทเดิมไปสู่รูป

แบบการเล่นอื่นหรือไม่ อุปกรณ์ที่นำมาจัดควรเปลี่ยนไปตามความสนใจของเด็กเช่นกัน

มุมนิเทศศาสตร์ / มุมธรรมชาติ

มุมนิเทศศาสตร์ / มุมธรรมชาติ

มุมนิเทศศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ เป็นมุมเล่นที่ผู้สอนจัดรวบรวมสิ่งของต่างๆ หรือสิ่งที่มีในธรรมชาติมาให้เด็กได้สำรวจ สังเกต ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการทางนิเทศศาสตร์ให้กับเด็ก

แนวทางการจัด

มุมนิเทศศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ อาจจัดไว้ใกล้มุมหนังสือ สิ่งของที่จัดวาง ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยกับเด็กในขณะที่ใช้หรือเก็บควรอยู่ในระดับที่เด็กหยิบ จับ ดูวัสดุอุปกรณ์เหล่านั้นได้โดยสะดวก ควรจะปรับเปลี่ยนสิ่งของที่นำมาจัดแสดง อาจมีการจำลองการทดลองอย่างง่าย เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน

การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกบริเวณในสถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล็ก พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบๆ บริเวณสถานศึกษา เพื่อส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน ประกอบด้วย

1. สนามเด็กเล่น ควรมีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน หล้า ทราย พื้นสำหรับของเล่นที่มีล้อ รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทรายพร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนาม สำหรับปีนป่าย การทรงตัว ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่น

ตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอและหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

2. ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้ร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อยๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นพื้นที่ให้ความรู้ประชาสัมพันธ์ ป่านนิเทศ เพื่อให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครอง

3. บริเวณธรรมชาติ ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ แปลงปลูกพืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษามีไม่มากนักอาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง หรือเศษวัสดุในท้องถิ่น

4. ห้องปฏิบัติการและอาคารประกอบต่างๆ เช่น โรงอาหาร เรือนเพาะชำ ห้องสมุด

ห้องปฏิบัติต่างๆ ควรจัดให้มีพื้นที่สำหรับเด็กทำกิจกรรมและเรียนรู้ที่สะอาดและปลอดภัยสำหรับเด็ก

การจัดสภาพแวดล้อมด้านจิตภาพ

เป็นการจัด การห้องเรียนตามแนวคิดเรื่องการเรียนรู้อย่างมีความสุขการจัดสภาพแวดล้อมจึงเป็นการจัดเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการอยู่ร่วมกันซึ่งจะเกิดความสะดวกปลอดภัย ราบรื่นจากการทำกิจกรรมในห้องที่มีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสมและมีการปฏิบัติต่อกรที่เหมาะสมของผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมทั้งเด็กและผู้สอน ยังรวมถึงกฎระเบียบ กติกา ข้อตกลงที่ทุกคนสามารถปฏิบัติร่วมกันได้และเกิดความสุขในการอยู่ร่วมกัน การตัดบรรยากาศด้านจิตภาพ จึงมีเป้าหมายเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ การอยู่ร่วมกันในสภาพแวดล้อมแห่งความสุข ผู้สอนมีท่าทีที่อบอุ่นให้ความมั่นใจแก่เด็ก สนับสนุนให้เด็กได้ประสบความสำเร็จในกิจกรรมต่างๆ มีสถานที่ที่เด็กสามารถมีความเป็นส่วนตัว หรือเมื่อต้องการอยู่ตามลำพัง ต้องการความสงบ ให้อิสระเด็กในการสื่อสาร เคลื่อนไหว ทำกิจกรรมต่างๆ

บุคลิกภาพผู้สอน

บุคลิกภาพผู้สอนช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในห้องได้เป็นอย่างดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส มีกิจกรรมหลากหลายแบบไทย แต่งกายเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน เต็มใจตอบคำถามของเด็ก พูดกับเด็กด้วยเสียงนุ่มนวล การจัดการชั้นเรียนของผู้สอน

ผู้สอนควรเอาใจใส่ดูแลให้เด็กอยู่ร่วมกันในห้องเรียนอย่างมีความสุข พร้อมทั้งเรียนรู้สิทธิและหน้าที่ของตน สร้างข้อตกลงในการปฏิบัติตนร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ แนวทางปฏิบัติเมื่อเด็กไม่ทำตามข้อตกลง

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับเด็ก

ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับเด็กช่วยเสริมสร้างให้เด็กรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย สร้างความมั่นใจในตนเอง และเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ผู้สอนควรสร้างความสัมพันธ์กับเด็กด้วยท่าทาง เช่น ยิ้ม สัมผัส ทักทายและพูดคุยกับเด็ก ดูแลเด็กที่มีปัญหาสุขภาพ ไม่สบาย หรือต้องการกำลังใจ

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก

ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็กในสถานศึกษา จะทำให้เด็กอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างเด็กกับเด็ก ผู้สอนควรจัดให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับเด็ก โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างความรับผิดชอบในการทำงาน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและสถานศึกษา

ผู้สอนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ปกครองกับสถานศึกษา ผู้สอนจึงควรสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองด้วยการจัดทำป้ายนิเทศซึ่งมีสาระเกี่ยวกับ

เด็ก ผู้ปกครอง ชุมชน และโรงเรียน รวมทั้งจัดทำจดหมายข่าวถึงผู้ปกครอง

การจัดสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม

เป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่เกิดจากแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่เรียนรู้ทางสังคมจากการเล่น การทำกิจกรรม และการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งเด็กและผู้ใหญ่ การจัดการสภาพแวดล้อมด้านสังคมจึงเป็นการจัดการที่ให้เด็กอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การเรียนรู้ของเด็กได้ปฏิสัมพันธ์สิ่งแวดล้อมทั้งด้านวัตถุและบุคคลผู้สอนจะต้องพยายามจัดสภาพแวดล้อม ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก ให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น กับสิ่งของและกระบวนการต่างๆ รวมถึงให้เด็กได้ปฏิสัมพันธ์กับประสบการณ์ต่างๆ และผู้สอนจะต้องมีการวางแผนการจัดกิจกรรมประจำวัน ให้เด็กได้พัฒนาทั้งร่างกายและสังคม โดยการเตรียมสื่อ วัสดุที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้เด็กได้เกิดกระบวนการคิด ให้เด็กได้เห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยจัดสภาพแวดล้อม ให้เด็กได้ปฏิสัมพันธ์กับผู้คน และ กระบวนการต่างๆ อย่างกว้างขวาง การที่เด็กอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม เด็กจะพัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

สื่อและแหล่งเรียนรู้

การจัดการศึกษาปฐมวัยต้องอาศัยสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตร ผู้สอนในระดับปฐมวัยจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และ

แหล่งเรียนรู้ต่างๆ สื่อที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการของเด็ก รวมทั้ง บริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ การจัดประสบการณ์เพื่อ พัฒนาเด็กปฐมวัย จำเป็นต้องอาศัยสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ จึงจะ ช่วยให้เด็กมีประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้อย่างมี คุณภาพ

สื่อเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เป็นตัวกลาง กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด การเรียนรู้ของเด็ก อายุ 3-6 ปี จำเป็นต้องผ่านการลงมือปฏิบัติจริงหรือเกิดจากการค้นพบ ด้วยตนเองเป็นประสบการณ์ตรง ซึ่งเด็กจะเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม หรือมองเห็น จับต้องได้ไปสู่สิ่งที่เป็นนามธรรมเมื่อเข้าสู่อายุที่สูงขึ้น การ เรียนรู้ของเด็กวัยนี้จึงขึ้นอยู่กับของจริงที่พบเห็น ของเล่นที่เลียนแบบ ของจริง นิทานและเพลงดังนี้

1. ของเล่น

ของเล่นเป็นสิ่งที่ประกอบการเล่นของเด็ก ของเล่นช่วยกระตุ้นให้ เด็กเกิดการเรียนรู้และเกิดความมั่นใจในการเล่นของเล่นอาจทำมาจาก วัสดุ สิ่งของ เศษวัสดุเหลือ ใช้นี่ที่มีอยู่รอบตัว ในชีวิตประจำวัน หรือ เป็นการเลือกซื้อของเล่นที่มีขายตามท้องตลาด การจัดหาของเล่นให้ เด็กต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและเหมาะสมกับวัยของเด็ก

1.1 ลักษณะของเล่นเด็ก ของเล่นที่เกี่ยวข้องกับการเล่นเด็ก แบ่งเป็น

1.1.1 ของจริงเป็นของเล่นที่เป็นสิ่งของหรือเครื่อง ใช้นี่ในชีวิตจริง ของจริงที่เด็กที่เด็กเล่นได้ เช่น ช้อน ถ้วย จานพลาสติก หม้อ จาน

1.1.2 ของเล่นเลียนแบบของจริง เป็นของเล่นที่จัดทำ ขึ้นให้มีรูปแบบเหมือนของจริงที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน อาจทำจากวัสดุ ประเภทไม้ พลาสติก โลหะ หรือกระดาษก็ได้ เช่น ตุ๊กตาสัตว์ขนอ่อนนุ่ม ตุ๊กตา ลูกบอลเด็กเล่น รถเด็กเล่น ของเล่นเครื่องครัวเครื่อง ใช้นี่ในบ้าน

1.1.3 ของเล่นสร้างสรรค์ เป็นของเล่นที่ทำขึ้นไม่มีรูปแบบตายตัว สามารถประกอบเข้าด้วยกันให้เป็นอะไรก็ได้ตามความต้องการหรือจินตนาการของผู้เล่น เช่น ตัวต่อพลาสติก พลาสติกสร้างสรรค์ หรือบล็อก พลาสติก/ไม้ วัสดุที่ใช้ในการวาดภาพ/การปั้น/การประดิษฐ์

1.1.4 ของเล่นเพื่อการศึกษา เป็นของเล่นที่ทำขึ้น มีรูปแบบช่วยพัฒนาทักษะการสังเกต ทักษะกล้ามเนื้อประสานสัมพันธ์กับตา ทักษะการคิด เช่น ไม้บล็อก เกมภาพตัดต่อ เกม โดมิโน

1.1.5 ของเล่นพื้นบ้าน เป็นของเล่นที่ทำขึ้นจากวัสดุธรรมชาติหรือวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้วย เช่น โม่บายปลาตะเพียน ไบลาน ตะกร้อ ไบลาน ตุ๊กตาสัตว์ทำจากฟาง กังหันลม ไบตาล ล้อกลิ้ง ไม้ไผ่ นก/ตุ๊กแตนसान ไบมะพร้าว กะลารองเท้า ปี่ ไบมะพร้าว และปั้นดินเหนียวรูปสัตว์

1.2 ประเภทของเล่นเด็ก ของเล่นเด็กมีหลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการใช้เล่นแบ่งเป็น

1.2.1 ของเล่นฝึกประสาทสัมผัส เป็นของเล่นที่ดึงดูดความสนใจของเด็กในการมองเห็น ได้ยิน และสัมผัสเช่น ของเล่นที่มีผิวสัมผัสเรียบ-ขรุขระ ของเล่นหยิบจับไว้ในมือได้ เสียงเพลง

1.2.2 ของเล่นฝึกความเคลื่อนไหว เป็นของเล่นที่เคลื่อนที่ไปมาได้ กระตุ้นให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อแขนขา เช่น ลูกบอล ของเล่นลากจูงได้ ของเล่นไชลาน ของเล่นมีล้อเลื่อน

1.2.3 ของเล่นฝึกความสัมพันธ์มือตา เป็นของเล่นที่ฝึกให้เด็กได้พัฒนาการประสานสัมพันธ์ระหว่างการใช้กล้ามเนื้อและตาอย่างมีจุดหมาย เช่น กระดานซ้อนตอก กล่องหยอดรูปทรง กล่องหยอดรูปทรง ของเล่นร้อยลูกปัด การร้อยลูกปัดตามรู ของเล่นผูกเชือก/รูปชิป/กระดุม

1.2.4 ของเล่นฝึกภาษา เป็นของเล่นที่ช่วยในการฟัง

การสื่อสารทางการฟัง การพูดเล่าเรื่อง เช่น หนังสือภาพ นิทานเทพ
เพลงเด็ก เครื่องดนตรี หุ่นมือ

1.2.5 ของเล่นฝึกการสังเกต เป็นของเล่นฝึกทักษะการ
เปรียบเทียบ การจำแนกหรือจับกลุ่ม เช่น ของเล่นรูปทรงเลขาคณิต
แผ่นพับจับคู่ บล็อกต่างสีต่างขนาด

1.2.6 ของเล่นฝึกการคิด เป็นการเล่นสอนให้เด็กมี
สมาธิและรู้จักแก้ปัญหา คิดใช้เหตุผล เช่น ภาพตัดต่อ ตัวต่อ ภาพ
ปริศนา บล็อกไม้

1.2.7 ของเล่นฝึกความคิดสร้างสรรค์ เป็นของเล่นที่ส่งเสริม
ให้เด็กสร้างจินตนาการ ตามความนึกคิด หรือแสดงบทบาทสมมติ
เช่น บล็อกไม้ ตัวต่อ ของเล่นเครื่องครัว ของเล่นเครื่องมือแพทย์

1.3 การเลือกของเล่นเด็ก หลักเกณฑ์ควรคำนึงถึงมีดังนี้

1.3.1 ความปลอดภัยในการเล่น ของเล่นสำหรับเด็กอาจทำ
ด้วยไม้ ผ้า พลาสติก หรือ โลหะที่ไม่มีอันตรายเกี่ยวกับผิวสัมผัสที่
แหลมคมหรือมีชิ้นส่วนที่หลุดหรือแตกหักได้ง่าย ตลอดจนทำด้วยวัสดุที่
ไม่มีพิษมีภัยต่อเด็ก

1.3.2 ประโยชน์ในการเล่น ของเล่นที่ดีควรช่วยสร้างความ
สนใจของเด็กให้อยากรู้ อยากเห็น มีสีสันสวยงามสะดุดตาเด็ก มีการ
ออกแบบที่ส่งเสริมให้เด็กใช้ความคิดและจินตนาการที่จะเล่นอย่างริเริ่ม
สร้างสรรค์หรือแก้ปัญหาช่วยในการพัฒนากล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหว
และการใช้มือได้อย่างคล่องแคล่วทั้งยังเสริมสร้างพัฒนาประสาทมือ
และตาให้สัมพันธ์กัน

1.3.4 ความประหยัดทรัพยากร ของเล่นที่ไม่จำเป็นต้องมี
ราคาแพงหรือผลิตด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีตราเครื่องหมายผลิตภัณฑ์
ของบริษัทที่มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมทั่วไป หากแต่เป็นวัสดุของเล่นที่
สามารถจัดหาได้ง่าย เช่น มีราคาย่อมเยา มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น โดยหาซื้อ
ได้ง่ายหรือทำขึ้นเองได้จากภูมิปัญญาพื้นบ้านหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น

ตารางพิจารณาการเลือกซื้อของเล่นให้เด็ก

ประเด็นการพิจารณา	ใช่	ไม่ใช่
1. ของเล่นมีลักษณะปลอดภัยสำหรับเด็กตามวัย สีที่ใช้เป็นสีที่ปลอดภัย ไม่มีชิ้นส่วนแหลมคม หรือแตกหักง่าย		
2. ของเล่นเหมาะกับวัยของเด็กไม่ยากหรือง่ายเกินไปที่เด็กจะเล่นได้เอง		
3. ของเล่นดึงดูดความสนใจในการเล่น ทำทาสถาสามารถของเด็ก		
4. ของเล่นมีการออกแบบอย่างพิถีพิถันเหมาะกับธรรมชาติของเด็ก		
5. ของเล่นสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้หลากหลาย ใช้เล่นได้หลากหลายวิธีตามความต้องการของผู้เล่น		
6. ของเล่นมีความคงทน ใช้เล่นได้นานไม่บอบสลายง่าย		
7. ของเล่นช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็ก ทำให้เด็กเรียนรู้หลายๆด้านเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว		
8. ของเล่นช่วยขยายความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ทำให้เด็กใช้จินตนาการการคิดทำสิ่งใหม่ๆ		
9. ของเล่นทำให้เด็กมีสมาธิจดจ่ออยู่กับการเล่นเป็นเวลานานพอสมควรตามช่วงวัยความสนใจของวัย		
10. ของเล่นทำความสะอาดได้ง่ายหรือนำกลับมาเล่นใหม่ได้		

11. ของเล่นทำให้เด็กเกิดความรู้สึกดีต่อตนเองและค้นพบความสำเร็จ		
12. ของเล่นมีราคาไม่แพงจนเกินไปเพื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพของวัสดุและการใช้ประโยชน์		

2. นิทาน

นิทานเป็นสื่อเครื่องมือ และวิธีการที่สำคัญใน การพัฒนาเด็กเล็ก การอ่านหนังสือให้เด็กฟังจะช่วยสร้างความคุ้นเคยระหว่างเด็กกับหนังสือ ถือเป็น การบ่มเพาะนิสัยรักการอ่านหนังสือ ในเด็กอย่างแยบยล

2.1 ประโยชน์ของนิทาน นิทานมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กในทุกด้านดังนี้

2.1.1 ด้านร่างกาย การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เด็กจะได้รับบริหารร่างกายตามเรื่องราวของนิทาน ทำให้อวัยวะส่วนต่างๆของร่างกายแข็งแรง

2.1.2 ด้านอารมณ์ จิตใจ การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เด็กจะรู้สึกสนุกสนานมีความสุขที่ได้ฟังเรื่องราวหรือท่องบทกลอนและแสดงท่าทางอย่างอิสระตามความต้องการ เด็กจะมีอารมณ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส

2.1.3 ด้านสังคม สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคมรอบด้าน

2.1.4 ด้านสติปัญญา การอ่านหนังสือจะช่วย ให้เด็กสามารถจดจำถ้อยคำ จำประโยคและเรื่องราวในหนังสือได้ รู้จักเลียนแบบคำพูด เข้าใจความหมายของเรื่องที่จะอ่าน รู้จักคิดและรู้จักจินตนาการ

2.2 วิธีการเล่านิทานและเรื่องราวสำหรับเด็ก
เมื่อเลือกนิทานเรื่องราวที่เหมาะสมกับวัยของเด็กได้แล้ว วิธีการเล่า

นิทานหรือเรื่องราวเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจติดตามฟังเนื้อเรื่องจนจบ
จำเป็นต้องทำให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะเล่า ในการเล่าเรื่องนิทานที่นิยม
ใช้มี 2 วิธี

2.2.1 การเล่าเรื่อง โดยไม่มีอุปกรณ์ เน้นการเล่านิทานด้วย
การบอกกล่าวด้วยน้ำเสียงและลีลาของผู้เล่า มีรายละเอียดดังนี้

1. การขึ้นต้นเรื่องที่จะเล่าควรดึงดูดความสนใจเด็ก
โดยค่อยๆเริ่มเล่าด้วยเสียงพูดที่ชัดเจน ลีลาของการเล่าช้าๆ และเริ่ม
เร็วขึ้นจนเป็นการเล่าภาวะปกติ

2. ระดับเสียงที่ใช้ควรดัง และประโยชน์ที่เล่าควรแบ่ง
เป็นประโยคนั้นๆแต่ได้ใจความ การเล่าควรดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ไม่
ควรเว้นจังหวะการเล่าให้นานและจะทำให้เด็กเบื่อ อีกทั้งไม่ควรคำถาม
หรือคำพูดอื่นๆที่เป็นการตัดจังหวะทำให้เด็กหมดสนุก

3. การใช้น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง ควรแสดงให้
สอดคล้องกับลักษณะของตัวละคร ไม่ควรพูดเนือยๆ เรื่อยๆ เพราะจะ
ทำให้ขาดความตื่นเต้น

4. การนั่งเล่าเรื่อง ควรจัดหาเก้าอี้ให้เหมาะสมกับ
ระดับสายตาของเด็ก ควรเว้นระยะห่างของการนั่งเผชิญหน้าเด็ก
ประมาณที่จะสามารถสบตาเด็กได้และเล่าเรื่องได้อย่างทั่วถึง

5. การใช้เวลาไม่ควรเกิน 20 นาที โดยสังเกตจาก
ท่าทางการแสดงออกของเด็ก

6. การเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและวิจารณ์เรื่องที่เล่า
ควรใช้คำถามความคิดของเด็กเกี่ยวกับเรื่องราวที่จะได้ฟัง ให้เด็กได้มี
โอกาสแสดงความคิดเห็นภายหลังที่เรื่องเล่าจบลง

2.2.2 การเล่าเรื่อง โดยมีอุปกรณ์ช่วย อุปกรณ์ที่ใช้ช่วยใน
การเล่าเรื่องมีหลายประเภท ได้แก่

1. สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก สามารถนำมาเล่าเรื่องราว
ประสบการณ์ให้แก่เด็กได้ อุปกรณ์ที่เป็นสิ่งแวดล้อมได้แก่ สัตว์ พืช

บุคคลสำคัญ ข่าวดูและเหตุการณ์ ตลอดจนสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ

2. วัสดุเหลือใช้ สิ่งของที่ไม่เป็นที่ต้องการแต่มีประโยชน์ เช่น ภาพจากหนังสือ นิตยสาร กล้องกระดาษ สิ่งเหล่านี้อาจนำมาใช้ ประกอบการเล่าเรื่องได้

3. ภาพใช้รูปภาพที่มีเรื่องราวเล่าได้ เช่น ภาพที่มีเรื่องราว รวมอยู่ในแผ่นเดียวหรือทำเป็นแผ่นภาพเล็กๆ หลายๆ แผ่น เช่น ขนาด ใหญ่พอควรและมีเนื้อเรื่องเขียนไว้ด้านหลัง

4. หุ่นจำลอง ใช้หุ่นที่ทำด้วยผ้าหรือกระดาษ ทำเป็นละครหุ่น มือหุ่นชัก

5. สไลด์ประกอบการเล่าเรื่อง ใช้ภาพถ่ายเป็นสไลด์แผ่นฉาย ที่ละภาพ

6. หน้ากากทำเป็นรูปตัวละคร ใช้วัสดุทำเป็นหน้ากากรูปตัว ละครต่างๆ

7. เทปนิทานหรือเรื่องราว ใช้การปิดเทปที่มีเสียงเล่าเรื่อง ราว

8. นิ้วมือประกอบการเล่า เรื่องใช้นิ้วมือเคลื่อนไหวเป็นตัว ละครต่างๆ

2.1 การเล่านิทาน

การสร้างนิสัยรักการอ่านให้เด็กเป็นหน้าที่สำคัญประการ หนึ่งของผู้สอนเพราะหนังสือคืออาหารสมองและอาหารใจ หนังสือคือ ความสุข หนังสือคือเพื่อน หนังสือคือแหล่งเรียนรู้ของเด็กไปตลอดชีวิต การสร้างลักษณะนิสัยรักการอ่านให้เด็ก จึงเป็นพื้นฐานสำคัญของชีวิต เด็กจะรักหนังสือได้จากการที่ผู้สอนอ่านหนังสือที่เด็กชอบ ให้ฟังซ้ำ แล้วซ้ำเล่าเท่าที่เด็กเรียกร้องต้องการ เด็กจะรู้สึกพอใจและมีความสุข มากในขณะที่ผู้ใหญ่หนังสือให้ฟัง และจะเติบโตขึ้นมาเป็นคนรัก หนังสือ. ละรักการอ่าน

การอ่านนิทานให้เด็กฟังคือ การอ่านหนังสือที่ไม่ปล่อยให้เด็กเดิน

ทางไปคนเดียวหรือเป็นผู้รับฟังเพียงอย่างเดียว แต่ผู้สอนต้องมีส่วนร่วม
ไปกับเด็กด้วย นิทานเป็นสื่อสำหรับผู้สอนในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี
เด็กที่เติบโตมาด้วยการหล่อหลอมให้ฟังนิทาน มักจะเป็นเด็กที่ใช้ภาษา
หัดดีมากกว่าเด็กในวัยเดียวกันที่ไม่ได้ถูกหล่อหลอมมาด้วยหนังสือ
นิทาน อีกทั้งเด็กที่มีนิสัยรักการอ่านจะพัฒนาในด้านอื่นๆ ได้อย่าง
รวดเร็วตามมา เช่น สมอง พฤติกรรม และอารมณ์ที่ดี

1. จัดให้มีสื่อหลากหลาย เพียงพอในการนำมาใช้ประกอบการพัฒนา
เด็ก สื่อมีทั้งที่เป็นวัสดุธรรมชาติ สื่อที่ครูจัดทำและที่ซื้อหามาเพิ่มเติม
2. จัดระบบการบริการและจัดเก็บสื่อให้เป็นระเบียบ สะดวกต่อการนำ
มาใช้ วางแผนพัฒนา
3. ให้เด็กมีโอกาสนเป็นผู้ลงมือการทำต่อวัตถุหรือ ใช้สื่อต่างๆ ด้วยตนเอง
เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง และยั่งยืน
4. ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในโรงเรียน แหล่งเรียนรู้นอก
โรงเรียน และภูมิปัญญา ในท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กๆ
5. จัดให้มีระบบการนิเทศ ติดตาม กำกับ การใช้สื่อ และแหล่งการเรียนรู้
รู้ควบคู่ไปกับการดำเนินการด้านอื่น ในการ พัฒนาเด็กปฐมวัย

แหล่งเรียนรู้ใน โรงเรียน

1. ห้องสมุด
2. ห้องวิทยาศาสตร์
3. ห้องคอมพิวเตอร์
4. ห้องประชุม
5. ห้องดนตรี
6. โรงอาหาร
7. ป้ายทำเนียบครู
8. ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียนทุกอาคารเรียน
9. ร้านสวัสดิการโรงเรียน
10. สวนหย่อมหน้าอาคารเรียน

11. สนามเด็กเล่น

12. ต้นไม้ในบริเวณโรงเรียน

13. เสาธง

แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ได้แก่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงบ้าน
อมพาย (ศูนย์ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง)

แหล่งส่งเสริมอาชีพ

1. ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ตำบล
ป่าแป๋

แหล่งศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม (วัด)

1. วัดบ้านอมพาย

2. วัดบ้านอมพายเหนือ

3. วัดบ้านธรรมชัย

แหล่งเรียนรู้ธรรมชาติ

1. หน่วยต้นน้ำปางบ้านอมพาย

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ3-6ปี เป็นการประเมินพัฒนาการ
ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก ถือเป็น
ส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตร
ประจำวันเป็นความรับผิดชอบของผู้สอนที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง โดย
เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมวิธีการประเมินที่เหมาะสม ได้แก่
การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนาหรือสัมภาษณ์ การ
วิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กและสรุปผลการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูล
ว่าเด็กบรรลุตามสภาพที่พึงประสงค์ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานคุณลักษณะที่
พึงประสงค์หรือไม่เพียงใด ผู้สอนควรวางแผนและพัฒนาการจัด
ประสบการณ์อย่างไรต่อไป โดยมีการประเมินพัฒนาการเด็กควรยึด
หลัก ดังนี้

1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ การวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบเป็นภารกิจหนึ่งของผู้สอน โดยเริ่มต้นจาก

1.1. นำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติ ด้วยการออกแบบและจัดทำหน่วยการเรียนรู้

1.2. กำหนดวัตถุประสงค์การประเมิน วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

1.3. เก็บรวบรวมข้อมูล แต่ละกิจกรรม จะสังเกตพฤติกรรมใด สังเกตเด็กคนใดบ้าง และนำข้อมูลที่ได้ไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลต่อไป

2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอต่อเนืองตลอดปี เพื่อพัฒนาการก้าวหน้าของเด็กเป็นรายบุคคลให้เต็มตามศักยภาพ

4. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

5. สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็กข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนตามสภาพที่พึงประสงค์รวบรวมได้จากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

แนวทางการประเมินพัฒนาการ

1. พัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถของร่างกายในการเคลื่อนไหวสุขภาพอนามัยที่ดีรวมถึงการใช้มือกับตาที่ประสานสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรมต่างๆ

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นความสามารถในการแสดง อารมณ์และความรู้สึก โดยที่เด็กรู้จักควบคุมอารมณ์และแสดงออก อย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์

3. พัฒนาการด้านสังคม เป็นความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ ภายกับผู้อื่น การปรับตัวในการเล่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามข้อ ตกลงในการเล่น รู้จักรอคอยตามลำดับก่อน-หลัง

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถ ทางสมองที่เกิดจากการเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว และความสัมพันธ์ ระหว่างตนเองและสิ่งแวดล้อม ด้วยการรับรู้ สังเกต จดจำ วิเคราะห์ รู้คิด รู้เหตุผล และการแก้ปัญหา เด็กวัยนี้สามารถโต้ตอบหรือมี ปฏิสัมพันธ์กับวัตถุและสิ่งของที่อยู่รอบตัวได้

ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการ

1. การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ และการ กำหนดประเด็นการประเมิน

2. การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ ซึ่งมีวิธีการที่เหมาะสมและนิยมใช้ในการประเมินดังนี้

2.1. การสังเกตและการบันทึก แบ่งออกเป็น2แบบ ได้แก่ 1) การสังเกตแบบเป็นทางการ คือการสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน ตามแผนที่วางไว้และ 2) การสังเกตแบบไม่เป็นทางการคือการสังเกต ในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะ เกิดขึ้น ครูผู้สอนต้องจดบันทึกสิ่งที่รวบรวมได้จากการสังเกตอย่าง เหมาะสม ทั้งนี้การบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำ อย่างชัดเจนและสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและมีการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็กสามารถใช้แบบง่ายดังนี้

1. แบบบันทึกพฤติกรรมแบบเป็นทางการ

2. แบบบันทึกพฤติกรรมแบบไม่เป็นทางการ

3.แบบสำรวจรายการ

2.2. การบันทึกการสนทนา เป็นการบันทึกการสนทนาทั้งแบบเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลเพื่อประเมินความสามารถ ในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการด้านการใช้ภาษาของเด็ก ความสามารถในการคิดรวบยอด แร่แก้ปัญหา รวมถึงดารพัฒนาด้านสังคม อารมณ์ จิตใจ และบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกประจำวัน

2.3. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการพูดคุยกะบเด็กเป็นรายบุคคล และควรจัดในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ครูผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิด โอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระ ครูผู้สอนควรปฏิบัติดังนี้

- การเตรียมตัวก่อนการสัมภาษณ์
- การปฏิบัติขณะสัมภาษณ์
- หลังการสัมภาษณ์

2.4. สารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อการประเมินพัฒนาการ เป็นการจัดทำข้อมูลที่เป็นหลักฐานหรือการแสดง ให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย จากการทำกิจกรรมทั้งรายบุคคล ละรายกลุ่ม ซึ่งหลักฐานและข้อมูลที่บันทึกเป็นระยะๆ จะเป็นข้อมูลอธิบายภาพเด็กสามารถบ่งบอกถึงพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดทำสารนิทัศน์จึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยมีหลายรูปแบบได้แก่

1). พอร์ตโฟลิโอสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล เช่น การเก็บชิ้นงานหรือภาพถ่ายของเด็กขณะทำกิจกรรมมีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการบันทึกเสียง บันทึกภาพที่แสดง ให้เห็นถึงความก้าวหน้าในงานที่เด็กทำ

2). การบรรยายเกี่ยวกับเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับ เช่น การสอนแบบโครงการ (Project Approach) สามารถให้สารนิทัศน์

เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งประสบการณ์เรียนรู้ของเด็กและการสะท้อนตนเองของครู มักสะท้อนการจัดแสดงบรรยายสรุปให้เห็นภาพการเรียนรู้ทั้งหมด

3). การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็ก เช่น ใช้แบบสังเกตพัฒนาการ การบันทึกสั้น

4). การสะท้อนตนเองของเด็ก เป็นคำพูดหรือ ข้อความที่สะท้อนความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกจากการสนทนา การอภิปราย แสดงความคิดเห็นของเด็กขนาดทำกิจกรรม ซึ่งอาจบันทึกด้วยเทคโนโลยีบันทึกเสียงหรือบันทึกภาพ

5). ผลงานรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้ความสามารถทักษะจิตนิสัยของเด็ก ครูสามารถนำผลงานของเด็กมาใช้พิจารณาพัฒนาการและกระบวนการทำงานของเด็ก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเก็บข้อมูลหลักฐานเพื่อประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

2.5 การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก เป็นการประเมินการเจริญเติบโตด้านร่างกายของเด็ก ซึ่งการพิจารณาการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วไปอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก สำหรับแนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

2.5.1. การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ

2.5.2. การตรวจสอบสุขภาพอนามัย เป็นการตรวจสอบที่แสดงคุณภาพชีวิตของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาด

3. การกำหนดเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้าน ในแต่ละสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การผ่านตัวบ่งชี้และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนั้น ในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาควรกำหนดใน

ลักษณะเดียวกัน สถานศึกษาสามารถกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมที่จะประเมิน

4. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้สอนวางแผนการประเมินพัฒนาการแล้วควรทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การพูดคุย หรือสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงาน/ชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กให้ครอบคลุมเด็กทุกคนแล้วสรุปลงในแบบบันทึกผลการประเมินสภาพที่พึงประสงค์

5. การสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กำหนดเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า 180 วัน สถานศึกษาจึงควรบริหารจัดการเวลาเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและสมดุล ผู้สอนต้องเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมที่แสดงถึงพัฒนาการของเด็กอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินซ้ำของพฤติกรรมนั้นๆ

6. การรายงานผลการประเมินพัฒนาการและการนำข้อมูลไปใช้

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินพัฒนาการ และจัดทำเอกสารรายงานให้ ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง การรายงานผลการประเมินพัฒนาการสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพตามพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพัฒนาการ แต่ละด้านที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 12 ข้อตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

6.1 มุ่งหมายการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

1. เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และเกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการ

ปรับปรุงแก้ไขส่งเสริม และพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
คุณลักษณะที่พึงประสงค์

2. เพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วย
งานต้นสังกัด ใช้ประกอบ ในการในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนา
คุณภาพการศึกษา

6.2 ข้อมูลในการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

6.2.1 ข้อมูลระดับชั้นเรียนประกอบด้วยเวลามาเรียน บันทึกผล
การประเมินพัฒนาการตามหน่วยการเรียนรู้ บันทึกผลการประเมิน
พัฒนาการประจำชั้น และบันทึกผลพัฒนาการรายบุคคล

6.2.2 ข้อมูลระดับสถานศึกษาประกอบด้วย ผลการประเมิน
มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศใน
การพัฒนาการจัดประสบการณ์และคุณภาพของเด็ก ให้เป็นไปตาม
มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์รวมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครอง และผู้
เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล โดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนำไปใช้
ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาเด็กให้เกิดพัฒนาการอย่างถูกต้องเหมาะสม

6.2.3 ข้อมูลระดับเขตพื้นที่การศึกษาได้แก่ ผลการประเมิน
มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับศึกษานิเทศ ผู้
บริหาร

6.3 ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

6.3.1 รายงานเป็นตัวเลข หรือคำที่เป็นตัวแทนระดับคุณภาพ
พัฒนาการของเด็กที่เกิดจากการประมวลผลสรุปตัดสินข้อมูลผลการ
ประเมินพัฒนาการของเด็กได้แก่

- ระดับผลการประเมินพัฒนาการมี 3 ระดับ คือ 3 , 2 , 1
- ผลการประเมินคุณภาพ ดี , พอใช้ , ควรส่งเสริม

6.3.2 รายงานผลโดยใช้สถิติ เป็นการรายงานจากข้อมูลที่เป็น

ตัวเลข หรือข้อความให้เป็นแผนภูมิหรือเส้นพัฒนาการ

6.3.3 รายงานเป็นข้อความเป็นการบรรยายพฤติกรรมหรือคุณภาพที่ครูผู้สอนสังเกตพบเพื่อรายงานให้ทราบว่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทราบว่าเด็กมีความสามารถ มีพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรอย่างไร

6.4 เป้าหมายของการรายงาน

การดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วยบุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือกัน ประสานงานกันพัฒนาเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา พ่อแม่ และผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด

6.5 วิธีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ โดยบันทึกข้อมูลในแบบรายงานต่างๆ สามารถใช้อ้างอิง ตรวจสอบ และรับรองผลพัฒนาการของเด็ก เช่น แบบบันทึกการประเมินพัฒนาการประจำชั้น สมุดรายงานประจำตัวเด็ก แฟ้มสะสมผลงานของเด็กรายบุคคล นอกจากนี้การรายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบในระดับหน่วยงานอาจใช้รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยประจำปี จุลสาร หรือวารสารของโรงเรียน หรืออาจมีการให้ข้อมูลกับผู้ปกครอง ในลักษณะการให้คำปรึกษา

การบริหารจัดการหลักสูตร

การบริหารจัดการหลักสูตร

บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

1.ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญดังนี้

- 1.) ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 และมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย
- 2.) เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยร่วมให้ความเห็นชอบ กำหนดวิสัยทัศน์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กทุกช่วงอายุ
- 3.) คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก ได้แก่ ครูผู้สอน พี่เลี้ยง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและคุณสมบัติของบุคลากร
- 4.) ส่งเสริมและจัดบริการทางการศึกษา ให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึงเสมอภาค และปฏิบัติตามเกณฑ์รับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 5.) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กได้พัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
- 6.) สร้างความร่วมมือประสานกับบุคลากรทุกฝ่าย ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 7.) จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ และมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา
- 8.) สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
- 9.) นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร โดยจัดให้มีหลักสูตรนิเทศภายในอย่างมีระบบ
- 10.) กำกับติดตาม ให้มีการประเมินคุณภาพภายในระดับปฐมวัยในสถานศึกษา และนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก
- 11.) นำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

2. ผู้สอนปฐมวัย มีบทบาทสำคัญดังนี้

ในฐานะผู้บริหารหลักสูตร

- 1.) ทำหน้าที่วางแผน จัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ
- 2.) จัดทำแผนประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

3.)ประเมินผลการใช้หลักสูตร

บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

- 1)จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตัวเอง และผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน
- 2)ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพของตัวเด็ก และหลักทางวิชาการในการผลิตกระทำ หรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล
- 3)กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้ และพัฒนาตนเอง
- 4)จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล
- 5)สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ
- 6)ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 7)ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอย่างสม่ำเสมอ
- 8)จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มศักยภาพ

บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

- 1)สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา
- 2)ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน
- 3)ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเองและกล้าแสดงออก

4) ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

5) จำแนกพฤติกรรมเด็ก และสร้างเสริมลักษณะนิสัยและแก้ปัญหาเฉพาะบุคคล

6) ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และมีมาตรฐานตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

7) บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

8) นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

9) ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

10) จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร / กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

11) พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้ มีวิสัยทัศน์และทันสมัยทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

3. ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

1.) มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อนำไปกำหนดแผนพัฒนาการศึกษาและให้ความเห็นชอบ กำหนด แผนการเรียนรู้ของเด็กร่วมกับผู้สอน

2.) ร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมสถานศึกษา

3.) เป็นเครือข่ายการเรียนรู้

4.) สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา

5.) มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5. ชุมชน/ท้องถิ่น

1.) มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการบริหารจัดการของสถานศึกษา โดยการ

ประสานความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ในบทบาท
ของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม/ ชมรมผู้ปกครอง

- 2.)มีส่วนร่วมในการทำแผนพัฒนาสถานศึกษา
- 3.)เป็นเครือข่ายการเรียนรู้
- 4.)ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากร
ภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 5)ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน
- 6.)มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา

การพัฒนาผู้สอนและบุคลากรปฐมวัย

- 1.)จัดทำแผนการพัฒนาตนเองทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว
- 2.)จัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การจัด
กิจกรรมPLC
- 3.)มีมุมมองความรู้ด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องเพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
- 4.)ครูและบุคลากรมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร

- 1.)จัดหาและจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษา
- 2.)จัดหา จัดซื้อสื่อ/วัสดุอุปกรณ์ เพื่อจัดสภาพแวดล้อม
- 3.)กำกับติดตามการใช้งบประมาณ

การนิเทศ การติดตาม การนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยไปสู่การ
ปฏิบัติ

- 1)ประชุมผู้บริหารและครูปฐมวัย เพื่อร่วมกันกำหนดความต้องการและ
ช่วงเวลาในการจัดทำปฏิทินการนิเทศหรือแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม
ที่เหมาะสม ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม
- 2.)สร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีในการจัดทำกิจกรรมแผนการนิเทศ
กำกับ ติดตาม ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

3.)ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามตามแผนการนิเทศ

**4.)นำข้อมูลที่ได้รับจากการนิเทศ กำกับ ติดตามมาใช้ในการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษา**

ภาคผนวก